

Обґрунтування
до проєкту розпорядження НКРЕКП «Про внесення змін до розпорядження
Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг, від 23 травня 2023 року № 138-р»
(«Про усунення порушень ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ»)

Відповідно до Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2023 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 23 листопада 2022 року № 1550, на підставі посвідчення на проведення планової перевірки від 29.03.2023 № 197, НКРЕКП здійснено планову перевірку дотримання ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» (код ЄДРПОУ 41999833) (далі – ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ», Товариство, Ліцензіат) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1469 (далі – Ліцензійні умови з постачання електричної енергії споживачу), за період діяльності з 01 січня 2021 року по 31 грудня 2022 року, за результатами якої складено Акт від 02 травня 2023 року № 217 (далі – Акт № 217), та прийнято, зокрема, розпорядження НКРЕКП від 23 травня 2023 року № 138-р «Про усунення порушень ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» (далі – Розпорядження № 138-р).

Пунктом 1 Розпорядження № 138-р ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» **зобов'язано** усунути порушення нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії для чого у строк до **25 вересня 2023 року** забезпечити:

виконання умов договору про купівлю-продаж електричної енергії від 08 березня 2022 року № 460/03/22, укладеного з ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ», **щодо розрахунків у повному обсязі**, про що повідомити НКРЕКП до 01 жовтня 2023 року з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів;

виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 01 січня 2019 року № 0195-02024, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», **щодо розрахунків у повному обсязі**, про що повідомити НКРЕКП до 01 жовтня 2023 року з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів.

ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» листом від 14 вересня 2023 року № 004-21/4245 (вх. НКРЕКП від 14 вересня 2023 року № 23145/1-23) звернулось з проханням перенести на 6 місяців строк виконання пункту 1 Розпорядження № 138-р у частині виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 01 січня 2019 року № 0195-02024, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», щодо розрахунків у повному обсязі у зв'язку із наступним (мовою документа):

«Листом за №001-21/2132 від 14.07.2023 Товариство проінформувало НКРЕКП про виконання у повному обсязі вимоги абзацу 1 пункту 1 Розпорядження НКРЕКП за №138-р від 23.05.2023, зокрема про погашення заборгованості перед ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» за договором про купівлю-продаж електричної енергії №460/03/22 від 08.03.2022 в розмірі 100 371 055, 73 грн, шляхом зарахування зустрічних однорідних вимог, та надало копію акту про зарахування зустрічних однорідних вимог від 15.06.2023.

Водночас повідомляємо, що Товариство не в змозі виконати в повному обсязі вимоги Розпорядження №138-р від 23.05.2023 у строк до 25 вересня 2023 року, а саме виконати умови договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 01.01.2019 за № 0195-02024, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», щодо розрахунків у повному обсязі, у зв'язку з наявністю ряду проблемних питань, які досі не вирішені та безпосередньо впливають на можливість здійснення розрахунків на ринку електричної енергії.

Так, станом на 01.08.2023 наявна велика заборгованість ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» перед Товариством за надану останнім послугу із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, яка становить суму в розмірі 1 756 966 226,82 грн (один мільярд сімсот п'ятдесят шість мільйонів дев'ятсот шістдесят шість тисяч двісті двадцять шість гривень 82 копійки).

До прикладу, станом на 01.07.2022 заборгованість ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» перед Товариством становила 881 086 055,80 грн (вісімсот вісімдесят один мільйон вісімдесят шість тисяч п'ятдесят п'ять гривень 80 копійок).

Тобто, заборгованість ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» перед ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» з 01.07.2022 по 01.08.2023 збільшилась вдвічі.

За результатами проведеної НКРЕКП у ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» перевірки дотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1469, Регулятором було встановлено наслідки наявної заборгованості ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» за послугу із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів постачальником універсальних послуг.

Вагомий вплив на можливість Товариства в повному обсязі здійснити розрахунки з учасниками ринку електричної енергії має і значна заборгованість споживачів за поставлену електричну енергію, надходження від яких є також джерелом формування коштів для проведення розрахунків.

Так, станом на 01.08.2023 наявна значна заборгованість споживачів перед Товариством строком більше одного місяця за договорами про постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг на загальну суму в розмірі 146 836 744,43 грн. (сто сорок шість мільйонів вісімсот тридцять шість тисяч сімсот сорок чотири гривні, 43 копійки), з яких заборгованість населення складає суму в розмірі 135 875 173,21 грн. (сто тридцять п'ять мільйонів вісімсот сімдесят п'ять тисяч сто сімдесят три гривні, 21 копійка).

Згідно з абз. 2 п. 1 Постанови Кабінету Міністрів України від 05.03.2022 за №206 на період до припинення чи скасування воєнного стану в Україні встановлено заборону на припинення/зупинення надання житлово-комунальних послуг населенню у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі.

Так, по відношенню до таких споживачів, Товариство проводить активну претензійно - позовну роботу, проте часто судова процедура та процедура виконання рішення є досить тривалою та неефективною.

Оскільки, у Товариства немає дієвих механізмів для впливу на споживачів, борги за спожиту електроенергію таких прирошуються.

Варто наголосити, що НЕК «УКРЕНЕРГО» не розраховується у повному обсязі за надану Товариством послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел приватними домогосподарствами.

Станом на 01.08.2023 заборгованість НЕК «УКРЕНЕРГО» перед Товариством за послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел становить 484 740 257,38 грн (чотириста вісімдесят чотири мільйони сімсот сорок тисяч двісті п'ятдесят сім гривень 38 копійок).

Товариство також зверталось до НКРЕКП, Міністерства енергетики України, НЕК «УКРЕНЕРГО», ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» з листами «Щодо вирішення питання заборгованості учасників ринку електричної енергії» з пропозиціями щодо здійснення переведення заборгованості ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» перед ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» до НЕК «УКРЕНЕРГО» шляхом укладення договору про відступлення права вимоги між ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» до НЕК «УКРЕНЕРГО». В даному випадку НЕК «УКРЕНЕРГО» та ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» мали б можливість здійснити зарахування зустрічних однорідних вимог, про що б склали та підписали відповідні двосторонні акти.

Варто зауважити, що НЕК «УКРЕНЕРГО» в листі № 01/43809 від 05.09.2023 підтримало ініціативу Товариства та запропонувало підготувати та направити відповідні звернення до КМУ, МІНЕНЕРГО та НКРЕКП.

Проблематика з розрахунками на ринку електричної енергії потребує якнайшвидшого вирішення, оскільки накопичення взаємних заборгованостей та в подальшому стягнення таких в судовому порядку паралізує ринок електричної енергії.

Разом з цим, наявний дефіцит коштів, Товариство не спроможне компенсувати власними фінансовими ресурсами, так само як і не має можливості залучити такі кошти із зовнішніх джерел, з огляду на умови воєнного стану, що вплинув також і на інших суб'єктів господарювання, у тому числі фінансові установи.

Кошти, що надходять, ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» спрямовує першочергово на закупівлю електричної енергії для забезпечення постачання електричної енергії побутовим та непобутовим споживачам Товариства, в тому числі на об'єкти критичної інфраструктури задля їх якісного, стабільного та безперебійного живлення в умовах воєнного стану.

ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» продовжує роботу по погашенню заборгованості за послуги з передачі електричної енергії, однак постійний брак коштів не дає можливості на даному етапі здійснити повну сплату наявного боргу.

Зауважуємо, що Товариство 31.08.2023 та 07.09.2023 здійснило оплати НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу з передачі е/е за вересень 2023 року на загальну суму в розмірі 10 890 348,29 грн, пропорційно відсотку отриманих коштів від ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» за послугу з доступності електричної енергії для побутових споживачів за вересень 2023 року згідно наказу Міністерства енергетики України № 22 від 24.01.2023 року.

З урахуванням наведеного, звертаємося до Вас з проханням перенести строки виконання ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» пункту 1 розпорядження НКРЕКП №138-р від 23.05.2023 в частині виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 01.01.2019 року за № 0195-02024, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», щодо розрахунків у повному обсязі.

Запевняємо, що ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» здійснить погашення наявної заборгованості перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за надані послуги із передачі електричної енергії після стабілізації фінансового становища ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ», що можливе за умови погашення заборгованості ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» перед Товариством.

З огляду на викладене, враховуючи лист ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» від 14 вересня 2023 року № 004-21/4245 щодо перенесення строків виконання пункту 1 розпорядження НКРЕКП ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» від 23 травня 2023 року № 138-р «Про усунення порушень ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» у частині виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 01 січня 2019 року № 0195-02024, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», відповідно до пункту 10.9 Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 червня 2018 року № 428, **Департамент ліцензійного контролю пропонує:**

прийняти розпорядження НКРЕКП «Про внесення зміни до розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 23 травня 2023 року № 138-р», відповідно до якого пункт 1 розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 23 травня 2023 року № 138-р «Про усунення порушень ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» замінити двома новими пунктами 1 та 2 такого змісту:

«1) у строк до 25 вересня 2023 року забезпечити виконання умов договору про купівлю-продаж електричної енергії від 08 березня 2022 року № 460/03/22, укладеного з ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ», щодо розрахунків у повному обсязі, про що повідомити НКРЕКП до 01 жовтня 2023 року з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів;

2) у строк до 25 грудня 2023 року забезпечити виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 01 січня 2019 року № 0195-02024, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», щодо розрахунків у повному обсязі, про що повідомити НКРЕКП до 10 січня 2024 року з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів;».

У зв'язку з цим пункт 2 вважати пунктом 3.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

№ _____

Київ

Про внесення змін до розпорядження
Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг,
від 23 травня 2023 року № 138-р

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 червня 2018 року № 428, ураховуючи лист ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» від 14 вересня 2023 року № 004-21/4245, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

Пункт 1 розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 23 травня 2023 року № 138-р «Про усунення порушень ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» замінити двома новими пунктами 1 та 2 такого змісту:

«1) у строк до 25 вересня 2023 року забезпечити виконання умов договору про купівлю-продаж електричної енергії від 08 березня 2022 року № 460/03/22, укладеного з ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ», щодо розрахунків у повному обсязі, про що повідомити НКРЕКП до 01 жовтня 2023 року з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів;

2) у строк до 25 грудня 2023 року забезпечити виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 01 січня 2019 року № 0195-02024, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», щодо розрахунків у повному обсязі, про що повідомити НКРЕКП до 10 січня 2024 року з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів;».

У зв'язку з цим пункт 2 вважати пунктом 3.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ